

κορμού δρυὸς ἀναμένων τὴν ἡμέραν· κατὰ διαλείμματα παρατηρεῖ τὸ νυκτερινὸν ἄστρον, τὰ σκότη, τὸν ποταμόν. Αἰσθάνεται ἑαυτὸν ἀνήσυχον, τεταραγμένον καὶ ἐν τῇ προσδοκίᾳ ἀγνώστου τινὸς ὄντος. Ἀνήκουστος ἡδονή, ἔκτακτος φόβος· καθιστῶσι παλλομένην τὴν καρδίαν του, ὡς ἐὰν προὔτίθετο νὰ μνηθῇ μυστήριόν τι τῆς Θεότητος. Εἶναι μόνος εἰς τὸ χάος τῶν δασῶν· ἀλλὰ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα εὐκόλως πληροῖ τὰ τῆς φύσεως κενά, καὶ ἅψασαι αἱ ἐρημίαι τῆς γῆς εἰσὶν ὀλιγώτερον ἀχανεῖς ἢ μία μόνη τῆς καρδίας του σκέψις.

Ναί, θταν ὁ ἄνθρωπος θὰ ἡρνεῖτο τὴν Θεότητα, τὸ σκεπτόμενον τοῦτο ὄν, ἄνευ συνοδίας καίθεατοῦ ἤθελενεῖσθαι ἔτι σεβασότερον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐρήμων κόσμων, παρ' ὅτι ἂν ἐφαίνετο περικυκλούμενον ὑπὸ μικρῶν τῆς Μυθολογίας θεοτήτων· ἢ ἀχανὲς ἔρημος ἤθελε συνάψει σχέσεις πρὸς τὴν ἔκτασιν τῶν ἰδεῶν του, τὴν θλίψιν τῶν παθῶν του, τὴν ἀηδίαν αὐτῇ ζωῆς ἀπογοητευσίσης καὶ ἀπέλπιδος.

Ἐπάρχει ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐνστικτον σχετίζον αὐτὸν μετὰ τῶν σκηνῶν τῆς φύσεως. Ἀ. Τίς δὲν διήλθεν ὀλοκλήρους ὥρας καθήμενος ἐπὶ τῆς ὄχθης ποταμοῦ ἐκρέοντα βλέπων τὰ κύματα! Τίς δὲν εὐηρεσθήθη ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τῆς θαλάσσης παρατηρῶν λευκανθίζοντα τὸν μεμακρυσμένον σκόπελον! Δέον νὰ συγκλαύσωμεν τοὺς ἀρχαίους οἰτινες δὲν εὗρον ἐν τῷ Ὠκεανῷ ἢ τὸ μέγαρον τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τὸ παλάιον τοῦ Πρωτέως. Θὰ ἦτο σκληρὸν νὰ μὴ βλέπωμεν ἢ τὰς περιπετείας τῶν Τριτώνων καὶ τῶν νηρηίδων εἰς τὸ ἀχανὲς ἐκεῖνο τῶν θαλασσῶν, ὅπερ φαίνεται ὅτι μᾶς δίδει μέτρον συγκεχυμένον τοῦ μεγαλείου τῆς ἡμετέρας ψυχῆς, εἰς τὸ ἀχανὲς ἐκεῖνο ὅπερ γεννᾷ εἰς ἡμᾶς ἀόριστον τινα πόθον, νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὴν ζωὴν ἵνα ἐναγκαλισθῶμεν τὴν φύσιν καὶ συνταυτισθῶμεν μετὰ τοῦ Πλαστοῦ της.

ΔΑΜΗΣ.

ΤΙ ΕΣΤΙ ΠΑΤΡΙΣ.

Ἐν αἰῶνι καθ' ὃν τὰ πάντα ἀναλύουσιν ὅπως διεγείρωσι τὴν περὶ πάντων δυσπιστίαν, καὶ αὐτὸς ὁ ἔρως τῆς πατρίδος κατέστη πρόβλημα. Ἡ πατρίς τοῦ ἀνθρώπου, λέγουσιν οἱ νεωτερισταί, μὴ δὲν εἶνε ἀπέραντος ὅσῳ καὶ ἡ γῆ, καὶ ὅπου λάμπουσιν αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου μὴ δὲν ὑπάρχει χωρὸς δι' ἕνα υἱὸν τοῦ Ἀδάμ; ... Ἀθλιοι! Ἐρωτήσατε τὸν Ἀλπεινὸν διατί δὲν δύναται νὰ ζήσει μακρὰν τοῦ ἀντροῦ αὐτοῦ; ἐρωτήσατε τὸν Ἀραβὰ τῆς ἐρήμου διατί τήκεται μακρὰν τῶν ὑπὸ τοῦ ἡλίου μαστιζομένων ἄμμων αὐτοῦ; Ἐρωτήσατε τὸν Γροελλανδὸν διατί δὲν ὑπάρχουσι δι' αὐτὸν ἡδυπάθειαι, εἰμὴ μόνον ἐπὶ τῶν ἐπιπλεόντων πάγων τοῦ Ὠκεανοῦ;... Καὶ θὰ μάθετε τί ἐστὶ πατρίς.

Ἐχετε ἐν τῇ ὑμετέρᾳ γῇ ἐχθροὺς πιέζοντας ὑμᾶς;.. Κλαύσατε τὴν γῆν ἐκείνην, μὴ τὴν καταρασθῆτε, διότι ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσιν αἱ φαντασιώσεις ὑμῶν, ὑπ' αὐτῆς ἀναπαρίστανται ὑμῖν τὰ ὄνειρα τῆς ὑμετέρας ὑπάρξεως, δι' αὐτῆς ἡ καρδία σας πρῶτον ἤδη ἠνεώχθη εἰς ἀκαταλήπτους ἡδύτητας καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἵνα ζήσει, ἔχει χρεῖαν ν' ἀγαπήσῃ τοὺς τόπους οὓς κατοικεῖ, τὰ δὲ φίλτρα τῆς τοῦ βίου προῤῃας μὲν παρακολουθοῦσιν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ. Ψυχρὴ κάπηλε, ὁ μὴ ἀγαπῶν τὴν πατρίδα μὴ παρέχουσάν σοι ἀφρόνους ἡδονὰς καὶ ἀπολαύσεις, εἴθε ποτὲ νὰ μὴ στερηθῇς ταύτης! Τότε θὰ αἰσθανθῇς πῶς ἐν ἐκάστῳ δένδρῳ μυστικόν τι πνέει αἶσθημα, πῶς ἐν ἐκάστῃ πέτρᾳ θεὸς ζῇ λόγος, καὶ τότε θὰ κλαύσεις. ... Ἀνθρώπινος ἀφροσύνη! ποτὲ σχεδὸν δὲν γίνεται γνωστὸν ἡμῖν ἀγαθόν τι, ἢ καθ' ὃν στιγμὴν ἀπόλλυται! ...

Α. Brofferio